

โครงการประชุมวิชาการการประชุมช้างแห่งชาติ (The National Elephant Symposium)

๑. ชื่อโครงการ การประชุมช้างแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๖๐
(The National Elephant Symposium ๒๐๑๗)

๒. ลักษณะโครงการ การประชุมวิชาการ

๓. ผู้รับผิดชอบโครงการ ๑. ฝ่ายอนุรักษ์และบริหารช้าง สถาบันคชบาลแห่งชาติ ในพระอุปถัมภ์ของ
สมเด็จพระพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์
๒. ภาควิชาคณิศาสตร์สัตวศาสตร์และสัตวป่า คณะสัตวแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
๓. ศูนย์ความเป็นเลิศด้านการศึกษาและวิจัยช้าง คณะสัตวแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

๔. หลักการและเหตุผล

ช้างเป็นสัตว์ป่าที่จัดอยู่ในภาวะใกล้สูญพันธุ์ นับตั้งแต่ปี ๒๕๒๙ อันเนื่องมาจากพื้นที่อยู่อาศัยถูกบุกรุกทำลาย การล่าจากความต้องการใช้ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ที่เพิ่มมากขึ้น ปัจจุบันในประเทศไทยมีช้างป่าอาศัยอยู่ตามธรรมชาติเพียง ๓,๐๐๐ ตัวเท่านั้น โดยกระจายอยู่ในพื้นที่อนุรักษ์ ๖๙ แห่งทั่วประเทศ (พื้นที่รวม ๕๖,๒๗๐ ตารางกิโลเมตร, เกษมสันต์ ๒๕๕๒) ในส่วนของช้างเลี้ยงของไทย (ประมาณ ๔,๐๐๐ เชือก) กลับประสบปัญหาที่ไม่แตกต่างกันนัก พื้นที่ป่าเลี้ยงช้างหลังบ้านลดน้อยลง แหล่งน้ำแหล่งอาหารเดิมปนเปื้อนด้วยสารพิษ ยาฆ่าแมลง ทำให้คุณภาพและอาหารที่ช้างได้รับต่างมีคุณภาพและปริมาณไม่เพียงพอ นอกจากนี้ปัญหาเรื่องโรคภัยไข้เจ็บ ที่มีความรุนแรงและเรื้อรังมากขึ้นกว่าแต่ก่อน แม้ว่าเทคโนโลยีเราจะมี ความก้าวหน้ามากกว่าแต่ก่อนก็ตาม รวมทั้งปัญหาการทารุณกรรมช้างในรูปแบบต่างๆ ทั้งจากการฝึก การใช้แรงงานช้างเพื่อธุรกิจต่างๆ อาทิ การท่องเที่ยว เป็นต้น ทั้งนี้ในช่วงที่ผ่านมาประเทศไทยถูกวิพากษ์วิจารณ์จากประชาชนทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากองค์กรอนุรักษ์และคุ้มครองสัตว์ที่กำลังสูญพันธุ์ ก่อให้เกิดวิกฤติศรัทธาต่อการบริหารจัดการเรื่องช้างของหน่วยงานภาครัฐขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทำให้รัฐเริ่มหันมาใส่ใจกับการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับช้างไทยอย่างจริงจัง โดยมีหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบ คือ กรมการปกครอง (กระทรวงมหาดไทย), กรมปศุสัตว์ (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์) และกรมอุทยานแห่งชาติ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ (กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) นอกจากนี้ยังมีคณะกรรมการเอกลักษณ์แห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี ทำหน้าที่ประสานงานกับหน่วยงานและองค์กรด้านการอนุรักษ์ช้าง ซึ่งหน่วยงานภาครัฐทั้ง ๔ แห่งได้พยายามศึกษาวิจัย เพื่อหาแนวทางที่ยั่งยืนมาแก้ไขปัญหาช้างในประเทศที่กำลังเข้าสู่ภาวะวิกฤติในปัจจุบัน

สถาบันคชบาลแห่งชาติ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ และคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในฐานะหน่วยงานที่พยายามศึกษาหาแนวทางในการปกป้อง และอนุรักษ์ช้างในหลากหลายมิติ ทั้งด้านการดูแลสุขภาพ การจัดการเรื่องฐานข้อมูลประชากรช้างเลี้ยง โดยอาศัยข้อมูลทางพันธุกรรม การดูแลช้างเด็ก การจัดตั้งโรงเรียนฝึกหัดช้างและความรู้ช้าง การศึกษารูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และวัฒนธรรม และการจัดตั้งบ้านหลังสุดท้ายสำหรับช้างชรา ช้างพิการ และช้างพลัดถิ่น ไร้เจ้าของ ซึ่งสามารถบรรเทาปัญหาช้างได้ในระดับหนึ่ง แต่เนื่องจากปัญหาของช้างมีความสลับซับซ้อนและมีหลายหน่วยงานเข้ามาเกี่ยวข้อง จึงไม่อาจครอบคลุมในทุกประเด็นและมิติได้ การจัดประชุม “ช้าง” แห่งชาติ ถือเป็นวาระหนึ่งที่บุคลากรในแวดวงได้มีเวทีที่แสดงความคิดเห็น ถกเถียง และหาทางออกร่วมกัน อีกทั้งยังถือเป็นการเปิดโอกาสให้นักวิชาการได้นำเสนอความก้าวหน้าทางวิชาการเกี่ยวกับช้างได้อีกทางหนึ่งด้วย ซึ่งถือเป็นอีกภารกิจหนึ่งของสถาบันฯ ในอันที่จะแสดงให้เห็นถึงความสำคัญและความสำคัญของช้างผ่านทางเวที การประชุม “ช้าง” แห่งชาติ ประจำปี ๒๕๖๐

๕. วัตถุประสงค์

- ๕.๑ เพื่อเผยแพร่ผลงาน งานวิจัยเรื่องช้างในหลากหลายมิติ
- ๕.๒ เพื่อเป็นการพบปะ แลกเปลี่ยนข้อมูล ความคิดและสถานการณ์ช้างที่เกิดขึ้นในรอบปีระหว่าง นักวิชาการและบุคลากรในวงการช้าง
- ๕.๓ เพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานต่างๆ ในการร่วมกันปกป้อง และ อนุรักษ์ช้าง

๖. เป้าหมายผู้เข้าร่วมการประชุม

ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้างส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับช้าง นักวิชาการ นักธุรกิจ สัตวแพทย์ ผู้จัดการปางช้าง และผู้เลี้ยงช้าง จำนวน ๒๐๐ คน

๗. ระยะเวลาดำเนินการ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ สิงหาคม - วันศุกร์ที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๐

๘. สถานที่ดำเนินการ อาคารกัลยานิวัฒนาการุณย์ สถาบันคชบาลแห่งชาติ อำเภอนำ้ฉัตร จังหวัดลำปาง

๙. อัตราค่าลงทะเบียน ไม่จัดเก็บค่าลงทะเบียน

๑๐. วิทยากร

- สำนักพระราชวัง
คุณอภิรักษ์ ทรัพย์มาก	โรงช้างต้น สำนักพระราชวัง
- สถาบันคชบาลแห่งชาติในพระอุปถัมภ์ฯ
น.สพ.ทวีโภค อังควานิช
น.สพ.เพชรศักดิ์ สมบัติภูธร	สถาบันคชบาลแห่งชาติในพระอุปถัมภ์ฯ
สถาบันคชบาลแห่งชาติในพระอุปถัมภ์ฯ
- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช
ดร.มัทนา ศรีกระจ่าง	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
- สถาบันวิจัยดาราศาสตร์แห่งชาติ
อ.กิตติชัย วัฒนานิก	สถาบันวิจัยดาราศาสตร์แห่งชาติ
- กรมปศุสัตว์
น.สพ.ไพโรจน์ เสงแสงชัย	รองอธิบดี กรมปศุสัตว์
- องค์การสวนสัตว์
น.สพ.ดร.บริพัตร ศิริอรุณรัตน์	สำนักอนุรักษ์และวิจัย องค์การสวนสัตว์
- มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
อ.ดร.นันทมน คงเจริญ
ผศ.น.สพ.ดร.ฉัตรโชติ ทิตาราม	คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ - - -
- มหาวิทยาลัยมหิดล
รศ.น.สพ.ปานเทพ รัตนากร	คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
- มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
รศ.น.สพ.ดร.นิกร ทองทิพย์
รศ.ดร.นริศ ภูมิภาคพันธ์	คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- มูลนิธิเพื่อนช้าง
อ.วรินทร์ เทียมจรัส
น.สพ.ปรีชา พวงคำ	ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย มูลนิธิเพื่อนช้าง
มูลนิธิเพื่อนช้าง
- ชมรมปางช้างเชียงใหม่
คุณธีรภัทร ตรังปรากฏ	ประธานชมรมปางช้างเชียงใหม่
- ปางช้าง เดอะช้าง เชียงใหม่
น.สพ.รณชิต รุ่งศรี	นายสัตวแพทย์ประจำปางช้างเดอะช้าง เชียงใหม่

กำหนดการประชุมช้างแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๖๐
(The National Elephant Symposium ๒๐๑๗)
วันที่ ๑๐-๑๑ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๖๐

ณ อาคารกัลยาณิวัฒนาการุณย์ สถาบันคชบาลแห่งชาติ อําเภอหางฉัตร จังหวัดลำปาง

วันพุธที่ ๙ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๖๐

๑๕.๐๐ - ๑๘.๐๐ น.

ลงทะเบียน และเข้าที่พัก

วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

๐๘.๐๐ - ๐๙.๐๐ น.

ลงทะเบียน

๐๙.๐๐ - ๐๙.๓๐ น.

พิธีเปิด โดย ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (หรือผู้แทน)

๐๙.๓๐ - ๑๐.๐๐ น.

การบรรยายพิเศษ เรื่อง กฎหมายช้างไทย (อดีต-ปัจจุบัน-อนาคต)
โดย อ.ดร.นัทธมน คงเจริญ

๑๐.๐๐ - ๑๐.๒๐ น.

พักรับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม

๑๐.๒๐ - ๑๒.๒๐ น.

การเสวนา เรื่อง “กฎหมายช้างไทยในทิศทางของการอนุรักษ์ช้าง”

โดย ๑. อ.ดร.นัทธมน คงเจริญ

๒. น.สพ.ไพโรจน์ เสงแสงชัย

๓. อ.วรินทร์ เทียมจรัส

๔. คุณธีรภัทร ตรังปราการ

๕. รศ.น.สพ.ปานเทพ รัตนากร (และดำเนินรายการ)

๑๒.๒๐ - ๑๓.๓๐ น.

พักรับประทานอาหารกลางวัน

๑๓.๒๐ - ๑๕.๒๐ น.

การเสวนา เรื่อง “ช้างไทยในยุคเปลี่ยนผ่าน : ก่อน-หลังสงครามโลก ครั้งที่ ๒)

โดย ๑. อ.กิตติชัย วัฒนานิก

๒. น.สพ.ปรีชา พวงคำ

๓. อ.เมธา สุขสิน

๔. กำนันประทวน พิสิก

๕. น.สพ.ทวีโชค อังควาณิช (และดำเนินรายการ)

๑๕.๒๐ - ๑๕.๔๐ น.

พักรับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม

๑๕.๔๐ - ๑๗.๔๐ น.

การเสวนา เรื่อง “ช้างป่า-ช้างบ้าน : มิติที่เหมือนหรือแตกต่าง”

โดย ๑. ดร.มัทนา ศรีกระจ่าง

๒. รศ.ดร.นริศ ภูมิภาคพันธ์

๓. รศ.น.สพ.ดร.นิกร ทองทิพย์

๔. น.สพ.ดร.บริพัตร ศิริอรุณรัตน์ (และดำเนินรายการ)

๑๗.๔๐ - ๑๘.๐๐ น.

สรุปการประชุมประจำวัน

โดย ๑. น.สพ.ทวีโชค อังควาณิช

๒. ผศ.น.สพ.ดร.ฉัตรโชติ ทิตาราม

๑๘.๐๐ - ๒๒.๐๐ น.

งานเลี้ยงรับรอง

กำหนดการประชุมช้างแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๖๐
(The National Elephant Symposium ๒๐๑๗)

วันที่ ๑๐-๑๑ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๖๐

ณ อาคารกัลยาณิวัฒนาการุณย์ สถาบันคชบาลแห่งชาติ อ่างทองห้างฉัตร จังหวัดลำปาง

วันศุกร์ที่ ๑๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

๐๘.๐๐ – ๐๙.๐๐ น.	ลงทะเบียน
๐๙.๐๐ – ๑๐.๐๐ น.	การเสวนา เรื่อง ๑. เราจะดูแลช้างอย่างไร ๒. ช้างดู : เรียนรู้เพื่ออยู่ร่วมกัน
	โดย ๑. น.สพ.รณชิต รุ่งศรี ๒. คุณไพฑูริย์ แสนสุขอุดมไพฑูริย์ ๓. คุณอภิรักษ์ ทรัพย์มาก ๔. น.สพ.เพชรศักดิ์ สมบัติภูธร (และดำเนินรายการ)
๑๐.๐๐ – ๑๐.๒๐ น.	พักรับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม
๑๐.๒๐ – ๑๒.๒๐ น.	การเสวนา เรื่อง “ทิศทางของสวัสดิภาพช้างและมาตรฐานปางช้าง”
	โดย ๑. ผศ.น.สพ.ดร.ฉัตรโชติ ทิตาราม ๒. ผู้แทนจากกรมการท่องเที่ยว ๓. คุณสมศักดิ์ สุนทรนวัทร ๔. คุณประสพ ทิพย์ประเสริฐ (และดำเนินรายการ)
๑๒.๒๐ – ๑๓.๒๐ น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน

ภาคบ่าย : การนำเสนอผลงานทางวิชาการ

ครั้งแรก	ประธาน อ.น.สพ.รัฐพันธุ์ พัฒนรังสรรค์
	เลขา อ.สพ.ญ.สุภาเพ็ญ ศรีพิบูลย์
๑๓.๒๐ – ๑๓.๓๕ น.	นำเสนอผลงานทางวิชาการ ๑
๑๓.๓๕ – ๑๓.๕๐ น.	นำเสนอผลงานทางวิชาการ ๒
๑๓.๕๐ – ๑๔.๐๕ น.	นำเสนอผลงานทางวิชาการ ๓
๑๔.๐๕ – ๑๔.๒๐ น.	นำเสนอผลงานทางวิชาการ ๔
๑๔.๒๐ – ๑๔.๓๕ น.	นำเสนอผลงานทางวิชาการ ๕
๑๔.๓๐ – ๑๔.๕๐ น.	นำเสนอผลงานทางวิชาการ ๖
๑๔.๕๐ – ๑๕.๑๐ น.	พักรับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม
ครั้งหลัง	ประธาน รศ.น.สพ.ดร.นิกร ทองทิพย์
	เลขา อ.สพ.ญ.พรสวรรค์ พงษ์โสภณวิจิตร
๑๕.๑๐ – ๑๕.๒๕ น.	นำเสนอผลงานทางวิชาการ ๗
๑๕.๒๕ – ๑๕.๔๐ น.	นำเสนอผลงานทางวิชาการ ๘
๑๕.๔๐ – ๑๕.๕๕ น.	นำเสนอผลงานทางวิชาการ ๙
๑๕.๕๕ – ๑๖.๑๐ น.	นำเสนอผลงานทางวิชาการ ๑๐
๑๖.๑๐ – ๑๖.๒๕ น.	นำเสนอผลงานทางวิชาการ ๑๑
๑๖.๒๕ – ๑๖.๔๐ น.	นำเสนอผลงานทางวิชาการ ๑๒
๑๖.๔๐ – ๑๗.๐๐ น.	สรุปการประชุม
	โดย น.สพ.ทวีโชค อังควานิช และ ผศ.น.สพ.ดร.ฉัตรโชติ ทิตาราม
๑๗.๐๐ – ๑๗.๓๐ น.	พิธีปิดการประชุม โดย ผู้อำนวยการสำนักสถาบันคชบาลแห่งชาติฯ